ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

YAŞASIN
ürkiye Cumhuriyeti!

1523447

Sayı: 75

75 Krş.

HIZIR ÜÇ SİLÂHŞÖRE KARŞI

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

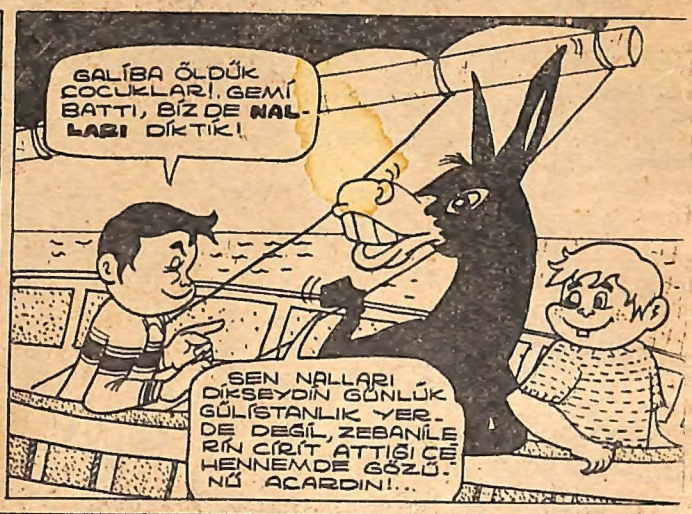

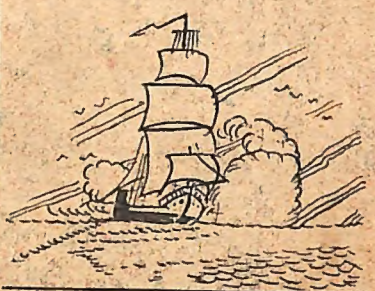

GEMİ HİÇ BİR ENGELE RASTLAMADAN KANALIN ÖTE TARAFINDAN KIZIL DENİZ'E ÇIKTI..YELKENLERİ DEĞİŞTİRMİŞLERDİ.. HAVA BUNALTICIYDI...

DEVAMI VAR....

Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti!

29 Ekim, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş yıldönümüdür. 29 Ekim 1959 tarihinde 36 yaşına basan Türkiye Cumhuriyetini Tanrı Türk milletine bağışlasın ve büyük ATAMIZ nur içinde yatsın!

ATATÜRK çok iyi bir insandı. Atatürk bir kahramandı. Atatürk çok akıllı, çok azimli ve ileriyi gören bir adamdı.

Yüzyılların bir iki tane yetiştirdiği büyük insanlardan biri olan Atatürk, Kurtuluş Savaşından, Cumhuriyetin ilânına kadar en büyük sıkıntıyı nerede çekti, en büyük azmi, kahramanlığı nerede gösterdi?

Size bunu sorarlarsa hiç çekinmeden:

— Köle ruhu taşıyan, uyuşuk, karamsar, kafası küflü, beyni grümceklenmiş insanlar karşısında, diyebilirsiniz.

Emir almaya, ensesinde padişah korkusu taşımaya, köleliğe alışmış idare adamlarını kandırmak, onlara yeni fikirler aşılamak kolay mı?

Atatürk bir taraftan memleketi kurtarmağa çalışırken, bir taraftan da kart adamlara insanlık öğretiyor, onları sarsıp tartaklıyarak uyandırmağa çalışıyordu.

Bu adamlar Büyük Millet Meclisinin içinde de vardı. Kimi bir milletvekili, kimi bir vali, kimi âlim geçinen bir hoca.

Bu adamlara öğretmek, bu adamları alıştırmak, bu adamlara yeniliği, ileri düşünceleri yavaş yavaş kabul ettirmek lâzımdı. Atatürk her istediğini yaptırmak hakkına sahip değildi. Karşısında kendisiyle boy ölçüşen, hattâ kendisini küçümseyen yaşlı-başlı insanlar vardı.

Öyle anlar oldu ki, Atatürk'e milletvekili olmayı bile çok gördüler. Öyle anlar oldu ki rahmetli Atatürk'ü de rahmetli Kâzım Paşayı da «Meclisin birer kapısına asmalı» demeğe dili varanlar oldu.

Atatürk en büyük savaşını işte bu insanlara karşı, topsuz, tüfeksiz, hiddetsiz ve şiddetsiz olarak yaptı.

Son akşam, yemeğe davet ettiği birkaç arkadaşına:

— Yarın Cumhuriyeti ilân edeceğiz, demişti.

665 yıl padişahlık idaresine alışmış, Osmanoğullarından her başa geçeni Allah tarafından gönderilmiş sanan, içlerinde delilere, katillere, Türkiye'yi kendi çiftliği gibi idare eden şımarıklara, bu soydan gelen çok büyük hükümdarlara olduğu kadar inanan ve başeğen bu yaşlanmış ve uyuşmuş adamlara bu teklif yapılabilir miydi?

Gazi, yakın arkadaşlarının fikrini alarak ertesi gün, 29 Ekim 1923 te, bundan tam 35 yıl önce cumhuriyeti, yeni doğmuş nur topu bir çocuk gibi Büyük Millet Meclisine getirdi.

Allah, daha ilk anda herkesin içini titreten ve bugün 36 yaşına gelen bu yavruyu Türk milletine bağışlasın ve buna sebep olan o büyük adam nur içinde yatsın!

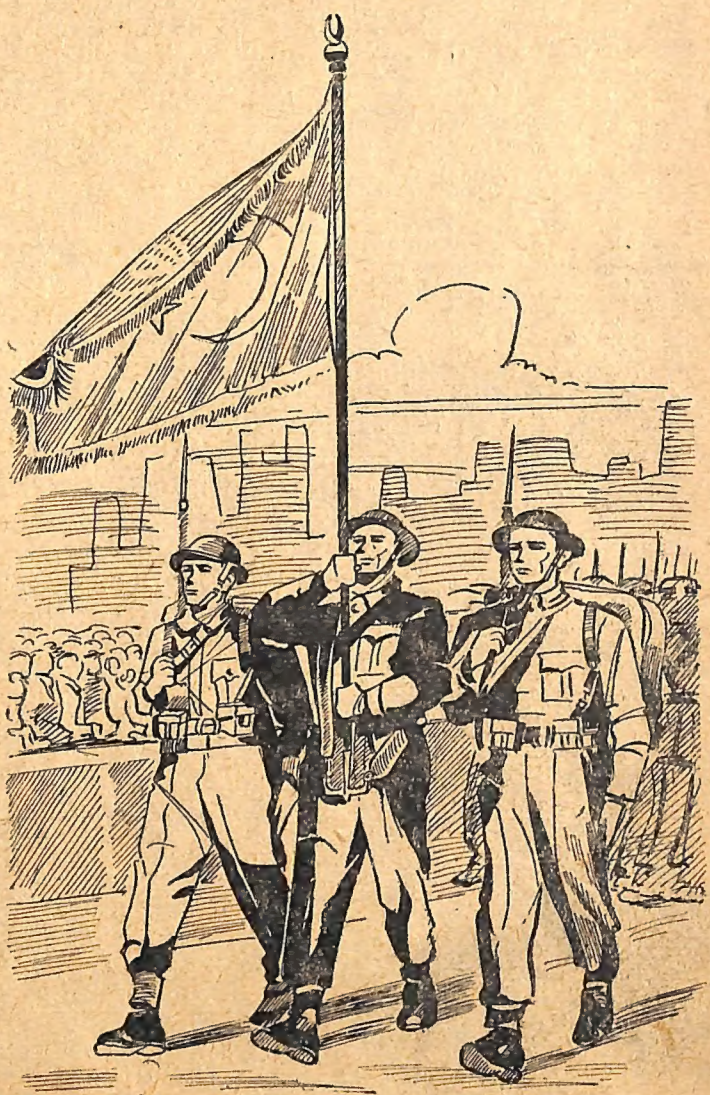

Dağ Başını Duman Almış

YAZAN: OĞUZ ÖZDEŞ

Kudret tekrar şarkıcı kadına baktı. Evet, artık harekete geçmek zamanı gelmişti...

Birden ansızın bir tabanca patladı ve salonun ortasında bulunan avize, büyük bir gürültüyle yere düştü.

Bir anda koca salon kapkaranlık kalmıştı. İhtimal avizenin yere düşmesiyle elektrik kontak yapmış ve bütün ışıklar sönmüştü.

Doğrusu, Davit neye uğradığını şaşırmıştı. Birdenbire Kudret'in ayağa fırlıyarak cebinden çıkardığı tabancayla avizeye ateş ettiğini görmüş, sonra herşey kapkaranlık kesilmişti. Kudret te yanında yoktu.

Avize daha yere düşer düşmez ortalık karışmış, çığlık ve bağırmalar arasında, salondakiler sağa sola kaçışmıştı. Kısa bir tereddüt anı geçiren Davit, sağına soluna bakındıktan sonra, hemen tabancasını çıkardı ve masanın arkasına doğru saklanarak, kendisine emin bir siper yaptı.

Çok geçmeden, bir kurşunun vınlıyarak kulaklarının dibinden geçtiğini hissedince, ihtiyatlı hareket etmiş olduğunu anladı. Demek ki, Kudret, yakınlarında bir yerdeydi ve kurşunun geldiği istikamete göre, sağ tarafta bulunan sütunun arkasındaydı.

Böyle zamanlarda, sinmek ve saklanmak biraz da mağlubiyeti kabul etmek demekti. Üstelik Davit, nişancılıkta hiç te Kudret'ten geri kalmazdı. Sütunun arkasında bir kıpırdanma hissedince, hemen tabancasını doğrulttu ve ateş etti. Doğrusu Kudret, Davit'in bu derece nişancı olduğunu tahmin etmemişti. Daha ilk atışında, Kudret'in kolundan yaralamıştı. Fakat yara ehemmiyetli değildi. Kurşun, sol kolunu sıyırarak arkasındaki duvara saplanmıştı.

Kudret, Davit'in atışına mukabele etmekte gecikmedi ama, yine bir netice alamamıştı. Attığı kurşunlar hep boşa gidiyordu. Burada daha fazla kalırsa, karanlıkta kim vurduya gidebilirdi. Üstelik bu yerleri hiç bilmiyordu. En iyisi, bir an evvel Davit'in işini bitirmekti.

Bir sıçrayışta, öbür sütunun arkasına geçti. Sonra yere çömelerek ve adeta emekliyerek, Davit'in bulunduğu masanın arkasına doğru gitti. Şimdi, Davit'in tam arkasında bulunuyordu. Tabancasını doğrultarak tetiğe bastı. Fakat ateş almamıştı. Allah Allah, yoksa, kurşun mu bitmişti? Yeniden tetiğe bastı. Tabanca bir türlü ateş almıyordu. Belki de, kurşun namluda sıkışmış kalmıştı Böyle zamanlarda anî karar vermesi lâzımdı. Eğer Davit, tabancasının artık işe yaramadığını anlarsa, hali dumandı. Bir hamlede ayağa kalkarak Davit'in üzerine atıldı. Davit, neye uğradığını şaşırmıştı Kudret'i karşı sütunların arkasında sanıyordu.

Boğuşma, pek kısa sürdü. Elinden tabancası düşen Davit, selâmeti kaçmakta bulmuştu. Bir aralık Kudret'in elinden kurtularak kapıya doğru koştu ve bir anda gözden kayboldu. Kudret, kendisini toparlamakta güçlük çekmedi. O da arkasından fırladı ve kapıdan bir şimşek gibi dışarı çıktı

Şimdi Beyrut'un dar ve esrarlı yollarında müthiş bir kovalamaca başlamıştı. Yalnız başına Kudret'le başa çıkamıyacağını anlayan Davit, kaçmakla hem Kudret'in peşine takmış, hem de kendi inine çekmiş olmuyor muydu? Fakat Kudret de kendi hesabına, bu işe bir an evvel nihayet

Tabancasını doğrultarak tetiğe bastı... Fakat...

vermek zorundaydı... Davit'i elinden kaçırmakla, her an takip edilmek, pusuya düşürülmek ihtimali ile karşı karşıya kalmış olmaz mıydı? Evet, ne bahasına olursa olsun, Davit'in işini bitirmeli, onu temizlemeliydi.

Davit'i, uzakta dar bir aralığa saparken gören Kudret, adımlarını sıklaştırdı. Tabii sokak ortasında, herkesin gözü önünde, sokaklardan koşarak gidemezdi...

Davit'in saptığı aralığa dönünce biraz rahatladı. Şimdi Davit'i takip etmek daha kolaylaşmıştı. Sokakta hemen hemen kimsecikler yoktu, üstelik sağa sola da kıvrılmıyordu. Adımlarını sıklaştırdı. Davit'e, her an biraz daha yaklaşıyordu. Davit başını geriye çevirip te, Kudret'i görünce, müthiş bir paniğe tutuldu ve tabanlarını yağlıyarak kaçmaya başladı. Tabii Kudret te peşini bırakmadı.

Davit'in, Kudret'i kendi inine çekmek istediği belliydi. Nitekim çok geçmeden, anbarı andıran büyük bir kapıdan içeri girdi ve kapıyı da bilhassa açık bıraktı. Kudret, böyle şeylerden korkan bir erkek değildi. Hasmı ile, kendi ininde bile döğüşmekten yılmazdı. O da hemen arkasından içeri daldı. Sanki Davit, içeri girer girmez, yok olmuş, uçmuştu. Bir an duraladı. Davit'in tabancası gazinoda yere düştüğü için, kendisini pek te gafil avlıyamazdı. Kudret, daha fazla düşünmek fırsatını bulamadı; kulağının dibinden bir bıçağın sıyırıp geçtiğini hissetti. Doğrusu, bunu hiç tahmin etmemişti. Demek ki Davit, yanında muhtelif silâhlar taşıyordu.

Hemen bir sandığı siper aldı. Allahtan, çatı aralığından içeri sızan güneş hüzmeleri, Davit'in saklandığı yere vurmuş ve siyah gözlerini aydınlatmıştı. Hiç tereddüt etmeden Davit'in üzerine atladı. Kavgada ekseriya ilk yumruğu atanın galip geldiğini bildiği için, Davit'e fırsat vermeden, çenesine müthiş bir yumruk salladı, Davit, hayli sersemlemişti. Kudret, yaralı olan sol kolunu mümkün olduğu kadar kullanmamağa gayret ediyordu. Bereket versin, Davit'le mücadelesi uzun sürmedi. Davit, arka arkaya yediği yumruklardan iyice sersemlemişti. Kudret'in son yumruğu midesinin orta yerine öyle bir indi ki, bir an başı döndü, gözleri kararadı, sonra, askıya asılı duran ve ansızın yere düşen bir elbise gibi, olduğu yere yığılıverdi.

Kudret, eğilerek Davit'e baktı. Davit'in hiç bir hareket eseri göstermemesi, doğrusu biraz da tuhafına gitmişti. Nabzını yokladı. Hayret, hiç atmıyordu. Başını sağa sola sallıyarak:

— Amma da ödlekmişsin be... Korkudan ödün patladı galiba... Ne yapalım, ahbap... Su testisi su yolunda kırılır, diye mırıldandı.

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUKLARIMIZA

AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Beden ve Ruh

ÜMİT ederim ki, hepiniz olmasa bile, bir çoklarınız geçen hafta yaptığım tavsiyeyi tutmuş ve sayılarını bildirdiğim, 9 adet Çocuk Haftası'nı okumuşsunuzdur. Okumamış olanlar da inşallah okurlar; okumak her zaman mümkündür.

Bugün sizinle (BEDEN ve RUH) u kısaca bir defa daha yanyana görelim ve göstereIim:

VÜCUDÜ, yani maddî yapısı ile diğer canlı yaratıklar gibidir; ne kadar güzelleşmiş, mükemmelleşmiş olursa olsun aslında bir hayvandır.

Canlı yaratıklar içinde İNSANI, insan olarak ayıran Canlı yaratıklar arasında İNSAN denilen yaratık BEDENİ, RUH' sahip olması, yani manevî bir doku sahibi olmasıdır. İşin aslı böyle olunca da insanın hayvanlıktan uzaklaşıp İNSANLIĞINI geliştire bilmesi konusu ile karşı karşıya geliyoruz. Anaların, babaların, hocaların terbiyecilerin, dinlerin endişesi bu noktada toplanıyor. İnsan yavrusunu, başka bir deyişle, İNSAN ADAYINI nasıl yapalım da hakiki değerlerile GERÇEK İNSAN eyleyelim; daha doğrusu, onun bir an önce İNSAN olabilmesinde yardımcı olalım. İnsan yavrusundaki İNSANLIK hasletleri, manevî dolsu, ruh bilgisiyle işlenmek ister. Bu işlenmeyip bırakılırsa ya gelişmez veya ters bir gelişme olur, yahut ta —maazallah— kurur gider. O zaman ortada ne kalır. Maddi bir varlık, yani bir hayvancık!...

Konumuz bu derece önemli olduğuna göre, gelin sizler, okumıyanlarınız geçen sayıda sayılarını bildirdiğim bu konudaki, musahabelerimi, öğütlerimi okuyunuz da, hep birlikte İNSANLIK yolunda, insan olma yolunda çalımalarımıza koyulalım.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

9 OCAK

BU sözdeki 9 da «Türk Mitolopisi» nde önemli yeri olan DOKUZLAR'dan geliyor. Buradaki «Dokuz doğurmak» pek fazla merak etmek, endişelenmek anlamına geliyor.

9 AĞUSTOS

Buda DOKUZLU atalar sözünden biridir. Pek canlı, sağlam yapılı; gözünü daldan, budaktan sakınmaz, yaraya bereye aldırmaz, sık sık kazâlar savuşturan kimselere hal dilinde: «Dokuz canlı...» derler.

Ay ALİOĞLU

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN : SADIK ÖVET

Bu araçların hangi devirlere ait olduklarını altlarına yazınız.

Boş yerleri uygun kelimelerle doldurunuz.

Türklerin anayurdu ..... dır.
İran - Sibirya - Ortaasya.

Ortaasyanın batısında ..... denizi vardır.
Hazar - Hint - Çin

Türk göçlerinin sebepleri ..... dir.

Göçler sonunda Türkler dünyaya ..... yaydılar.
Seyahat merakı - başka yerleri almak - İklim değişikliği.
İnsanlık - Uygarlık - Şöhret.

Bu araçların adlarını altlarına yazınız.

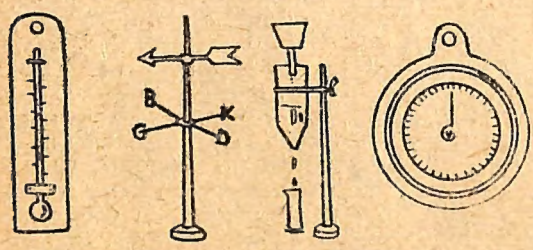

....

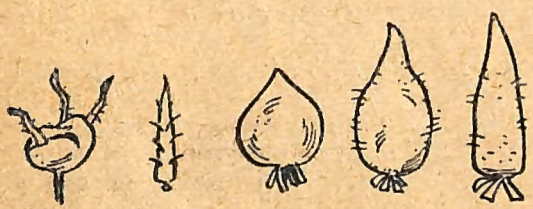

1) Bu şekillerden hangileri kazık kök, yumru kök, saçak köktür?
2) Bu bitkileri köklerine göre ayırınız.
Havuç, şalgam, buğday, maydanoz, turp. mısır, pancar.

Bu kelime ve rakamları cümlelerdeki yerlerine koyunuz :

Griniç - 180 Meridiyen daireleri - 111 Km.

Ekvatora dik olarak gelen dairelere ..... denir.

Yer yüzünde ..... paralel dairesi vardır.

Başlangıç meridiyeni ..... den geçer.

İki paralel arasındaki mesafe ..... Km. dir.

Cümlelerin doğrularına D, yanlışlarına Y koyunuz.

Türkiye sıcak iklim kuşağındadır.

Dünya kendi etrafında 24 saatte dolaşır,

Yurdumuzda en uzun gece 21 hazirandadır.

Ay dünya ile güneşin arasına girince ay tutulması olur.

Meridiyenler saat farklarını bulmağa yarar.

Batıdaki şehirlerimiz güneşi daha evvel görürler.

Boş yerleri doğru olarak doldurunuz :

Reisicumhur ..... reisi, Başvekil ..... reisidir.

Hükümet şekilleri ..... çeşittir, şunlardır :...
.....

Türk milletini meydana getiren insanlar ..... konuşur.

Büyük Millet Meclisi tarafından konulan yasalara ..... denir.

Bu olayları yapılış ve oluş sırasına göre sıralayınız.

Reisicumhur hükümeti tasdik eder.

Başvekil vekilleri seçer.

Millet Milletvekillerini seçer,

Büyük Millet Meclisi Reisicumhuru seçer.

Büyük Millet Meclisi toplanır.

Aşağıdaki işleri hangi vekâletler yapar?

Ordunun silâhlarını sağlar.

Eğitim ve öğretim işlerini yapar.

Vali ve Kaymakamları tayin eder.

Okullar açar, öğretmen yetiştirir.

Adalet işlerine bakar.

Aşağıdaki idare bölümlerini büyüklüklerine göre numaralayınız :

( ) köy, ( ) Büyük Millet Meclisi, ( ) Nahiye, ( )Dahiliye Vekâleti, ( ) Vilâyet, ( ) Kaza.

Anayasanın kaçıncı maddesi değiştirilmez?

Üçüncü - Beşinci - Birinci.

Hangi vekil değişirse hükümet değişir?

Milli Müdafaa - Hariciye - Başvekil.

Şekildeki harfleri adlarının yanına koyunuz.

..... Beyincik, ... Omurilik, ... Beyin.

Boş cümleleri doldurunuz : ...

Beş duyunun merkezi ..... atr.

Beyin, Beyincik ve Omurilikten ..... ler çıkar.

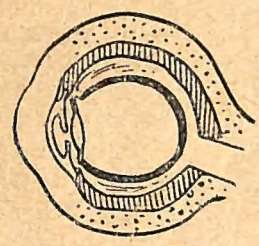

Gözün kısımlarını isimleri yanına numaralayınız.

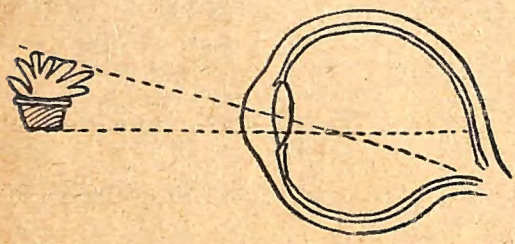

Eşya gözün içinde nasıl meydana gelir. Şekli tamamlayınız.

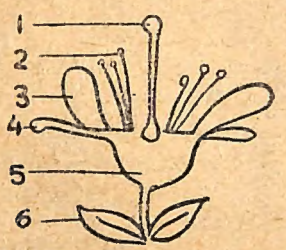

Çiçeğin kısımlarını gösteren şemaya aşağıdaki isimleri koyunuz :

Çiçek tablası - erkek organ - taç yaprak - dişi organ - çanak yaprak - çiçek yaprağı.

Aşağıdaki olayları evvelâ hangisi oldu ise oluş sırasına göre numaralayınız :

( ) Osmanlı Devleti kuruldu.

( ) Bizans alındı.

( ) Osmanlılar Avrupaya geçti.

( ) Kayı aşireti Anadoluya geldi.

( ) Kayı aşireti Selçuklara savaşta yardım etti.

Cümleleri uygun olanlarile eleştiriniz :

Dünya kendi etrafında döndüğü zaman mevsimler olur.

Dünyanın ekseni 23,5 derece eğiktir.

Dünya güneş etrafında dönerken gece ile gündüz olur.

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

29 EKİM 1923
29 EKİM 1959

Başlıktaki sayı ve kelimelerin ne anlama geldiğini hatırladınız tabii. Türk çocuğu adını, yaşını nasıl biliyorsa Cumhuriyetin kurulduğu yılı, ayı ve günü öylece aklından çıkarmamalıdır. Yalnız, 29 Ekim 1923 den evvel Cumhuriyet idaresinin nasıl düşünüldüğünü ve nasıl ilân edildiğini daha etraflı araştırdınız mı?

Lozan barışı Türkiye'nin bağımsızlığını, bütünlüğünü dosta düşmana kabul ettirdi. Memlekette geniş bir devrim hareketine geçilmesini sağlayan bu barıştan sonra Ankara başşehir oldu. Bu işler yapılırken Türkiyeyi (Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti) idare ediyordu. Atatürk Kurtuluş Savaşı esnasında Türkiyenin cumhuriyetle idare edilmesine karar vermişti. Fakat kimseye birşey söylemiyor, bir sır olarak içinde saklıyordu. Çünkü o zamanki mecliste bunu kavrayamıyanlar hatta padişah taraftarı olanlar, halifeyi isteyenler vardı.

O zamanlar hükûmeti, yâni Başvekil ve Vekilleri Meclis seçerdi. Fakat öyle gün oldu ki, Meclis bir türlü Başvekil ve Vekilleri seçemiyor, tartışmalar oluyordu.

Atatürk 28 Ekim akşamı yakın arkadaşlarını Çankayadaki köşkünde yemeğe çağırdı. Sofrada:

— Yarın Cumhuriyeti ilân edeceğiz, dedi.

Onları ertesi gün için görevlendirdi. 29 Ekim günü Meclis tekrar toplandığı zaman birçok milletvekilleri Atatürk'e, hükûmetin bir türlü kurulamadığını, bu işin bir şekle bağlanması için başvurdular. Atatürk söz alarak :

— Türkiye devletinin hükûmet şekli cumhuriyettir. Ve Türkiye Cumhuriyeti mesut olacaktır, dedi. Milletvekilleri ayağa kalkarak «Yaşasın Cumhuriyet» diye bağırdılar, Atatürk'ü ilk Reisicumhur olarak alkışladılar.

İşte kısaca, Cumhuriyet böyle düşünüldü, böyle hazırlandı ve böyle ilân edildi. Biz de Yaşasın Cumhuriyet diye bağıralım.

SADIK ÖVET

Dünyanın 4 Köşesinden

İnsan vücudu radyoaktif midir?

Evet. İnsan vücudunun terkibindeki unsurlardan potasyum ile karbon radyoaktifdir. 70 Kg. ağırlığındaki bir vücutta her saniye potasyum ile karbonun 8000 radyoaktif atom çekirdeği yarışmaktadır. Bu arada da enerji bakımından zengin şua neşretmektedirler. Erkeklerde, potasyumu havi adale sistemi kadınlardakinden yüzde 20 kuvvetli olduğu için, onlarda şua neşri de daha kuvvetlidir. Gençler de aynı sebepten yaşlılardan daha radyoaktifdirler.

Şimdiye kadar denenen en kuvvetli hidrojen bombasının enerjisi en şiddetli depremlerinkinden yüksek midir?

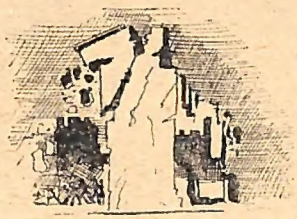

Hayır. 1755 de Portekiz'in başkenti Lizbon'u, 1906 da da Amerikan şehirlerinden San Francisco'yu tahrip eden en şiddetli depremlerin salıverdikleri enerji, şimdiye kadar denenen en kuvvetli hidrojen bombalarınınkinden yüz misli yüksektir.

Dünya yüzünde kaç yarasa cinsi vardır?

Yeryüzünde 300 yarasa cinsi vardır. En büyük cins, Hint Okyanusu adalarında yaşıyan «Uçan Köpek» tir; bunun vücut uzunluğu 40 sm., açılmış kanatlarının genişliği ise 1.50 m. dir. Bu yarasa bilhassa meyvalarla karnını doyurursa da kuşları da yemektedir.

Gözler kapalı olunca neden düz bir hat üzerinde yürünülemez, kürek çekilemez ve yüzülemez?

Bu durum, iki bacağın uzunluğundaki cüzi farktan ileri gelmektedir. Bir yanın öbür taraftan daha kuvvetli oluşu da aynı tesiri vücude getirebilir.

Uzaklardaki yıldızların etrafında, bizim güneşimizin etrafında olduğu gibi seyyareler dönmekte midir?

Orası malûm değil. Bize en yakın yıldız güneş, sene o kadar uzaktadır ki, olmuş olsa bile, en kuvvetli teleskoplarla dahi seyyareleri görüleme-

7. özel Sayımız
ÇÖL
CEHENNEMİ
ÇIKTI
TÜKENMEDEN ALINIZ

mektedir. Maamafih çeşitli faraziyelere bakılırsa, Saman Yolundaki 100 milyar yıldızın pek çoğunun etrafında seyyareleri mevcuttur.

Dünya yüzünde ne kadar zamandır insan ve ne kadar zamandır hayat vardır?

Bu suale kat'î bir cevap verilemez. Yeryüzündeki organik hayat, yapılan hesaplara nazaran, bir buçuk milyar yıl evvel vücut bulmuş olmalıdır. Doğu Afrika'da bulunan kafatası, çene kemiği, diş ve bacak kemiği gibi hayvan bakiyelerinin yaşı ise 20-25 milyon yıl olarak hesaplanmıştır. Maymunla insan arasındaki halkayı teşkil eden maymun adamların yaşı 4 ilâ 5 milyon olarak hesaplanmaktadır. Bu yaratıklar ateşi bilirler ve iki ayak üzerinde dik olarak yürürlerdi.

Elmas sun'î olarak imâl edilebilir mi?

Pırlanta saf karbondan ibarettir. Arzın içerilerinde, yüksek basınç ile ısının etkisinde teşekkül etmiştir. Bu tabiî ameliyeyi, sun'î ve seri olarak taklit etmeğe ilk defa Birleşik Amerika'da muvaffak olunmuştur. Arzın 400 Km. derinliklerindeki şartlara muadil olan 3500 derece suhunet ve 100,000 atmosfer basınç altında kum tanesi iriliğinde pırlantalar elde edilmiştir. Bu pırlantalar iki yıl önce teşhir edilmiş ve çok beğenilmiştir. Daha iri pırlantaların imali bu gidişle sadece bir zaman meselesidir.

MAZİDEN İSTİKBALE DOLUDİZGİN...

ASKERLİK

NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE!

Sevgili kardeşlerim. Bundan tam 36 yıl önce, 29 Ekim 1923 tarihinde, Büyük Atatürk 158 reyle ve ittifakla cumhurreisi seçilmişti.

Bugün 29 Ekim 1959, yurtta cumhuriyetle idare şeklinin kabul edilmesinin 36. yıldönümüdür. Arkada bıraktığımız ve şahidi olmadığımız karanlık harb yılları yanında, sür'atle eriştiğimiz bu aydınlık zamanlar, geceden sonraki gündüz gibi bizleri sevinçten coşturmuş haykırıyoruz :

Çıktık açık alınla
On yılda her savaştan
Demir ağlarla ördük
Anayurdu dört baştan.

Birinci Dünya Harbinden pek perişan bir halde çıkmıştık. Düşmanlarımızı Anadolu'yu paylaşmak için harekete geçmişler, bu güzel topraklarımızı yer yer işgale başlamışlardı.

Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkarak yurdu müdafaa için bir avuç vatanseverle harekete geçmesi herkese ümit verdi. Yalnız padişah ve yakınları buna iştirak etmiyor, ne pahasına olursa olsun sultanlığın muhafaza edilmesini istiyorlardı. Bu maksatla millî orduyu arkadan vurmak için tertibat bile almışlardı.

Mücadele çok güç ve çetin oldu. Fakat başlarında Mustafa Kemal bulunan bir avuç vatansever kat'i bir galebe temin ettiler, düşman yokedildi...

Atanın onuncu yıl nutkunu bu akşam radyolarınızda dinlerken hepinizin tüyleri diken diken olacak, O'nu, büyük kurtarıcımızı, heyecan içinde dinliyeceksiniz...

Onuncu yıl nutkunda diyor ki :

«Bu anda büyük Türk Milletinin bir ferdi olarak, bu kutlu güne kavuşmanın en derin sevinci ve heyecanı içindeyim. Az zamanda çok büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü; temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyetidir.»

Ebedî Şefimizin bağıra bağıra, coşa coşa söylediği bu sözlerde hepimizin 25 milyonun imanı ve vicdanı sevinçle titremiyor mu?

Hepimiz; okumaya «A» harfinden, yazmaya «Atatürk» kelimesinden başlamadık mı? Bugün hepinize, hepimize kutlu olsun...

NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE...

Ali Cülmüt SOYCAN

Eter ne zaman ilk defa narkoz için kullanılmıştır?

Eterin uyuşturucu etkisi bir tesadüf sonucunda keşfedilmiştir. Amerika'nın Boston şehrinde kimyacı Jackson bir sabah laboratuarına girince, uşağının afyonlu gibi yerde uyuduğunu görmüştü. Bunun sebebinin, patlıyan eter şişesi olduğu meydana çıkmakta geçikmemişti. 1846'da Jackson, diş doktoru William Morton ile birlikte ilk ilmî narkoz denemelerine girişmişti. 16 Ekim 1846 da da Boston'da J.C. Warren eterle ilk ameliyatını yapmıştı. Bu tarihî gün Boston'daki General Hastahanesinde hâlâ «Eter günü» namıyla tesit edilmektedir.

ZEKÂNIZI ÖLÇÜNÜZ

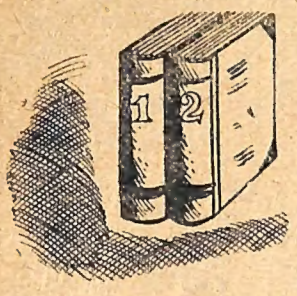

Affan boş vakitlerini kitap okumakla geçirir. Hattâ bu yüzden arkadaşları ona kitap kurdu diye isim takmışlar.

Geçen gün çocuklar toplanıp ona gittiler. Tabii evde kitapları arasında buldular. Konuştular, oynadılar, birbirlerine hikâyeler anlattılar. Affan:

— Durun çocuklar! dedi. Size bir bilmece sorayım! «İki tane kitap var. Mukavva kaplarının kalınlığı 0,5 er santimetre. Bir kitapta iki kap olduğundan iki kabın kalınlığı 1 cm. tutuyor. İçinin sayfalarının kalınlığı da 4 cm. kitabın bütün kalınlığı 5 cm. ediyor. Öbür kitap da aynı 5 cm. kalınlığında. Yanyana konulduğu zaman 10 cm. kalınlığında iki kitap oluyorlar.

Şimdi bir kitap kurdu birinci kitabın ilk sayfasından ikinci kitabın son sayfasına kadar deliyor. Acaba bu kitap kurdu kaç santimetre yol gitmiştir?

Çocuklar biraz düşündüler, bir tanesi:

— Buldum! dedi. Birinci kitabın sayfalarının kalınlığı 4 santimetre. 0,5 cm. de kabının kalınlığı; 4,5 cm. Bir kere birinci kitabı 4,5 cm. deliyor. İkinci kitapta ilk knce kabı, sonra sayfaları deliyor. 0,5+4 =4,5 cm. Kitap kurdu birinci kitapta 4,5; ikinci kitapta yine 4,5 cm. deliyor. 4,5+4,5=9 cm. lik yol gitmiş demektir.

Diğer arkadaşları da böyle düşündük dediler. Affan.

— Bilemediniz! dedi. Kitap kurdu yalnız 1 cm. lik yol gitti. Bulunuz bakalım!

Çocuklar düşündüler, düşündüler, bulamadılar. Siz de bulamazsanız 25 inci sahifeye bakınız.

TARİH Yaprakları

TANZIMATIN İLÂNI

Osmanlı hükûmetinin kurulması ile başlıyan adaletli ve halkı memnun eden idare yavaş yavaş bozulmuş, son zamanlarda, mal, ırz ve can emniyeti kalmamıştı. Abdülmecid Osmanlı hükümdarı olduktan sonra, Londra Büyük Elçisi ve Hariciye Nazırı Koca Reşit Paşanın büyük hizmetleriyle halkın mal can ve ırz emniyetini sağlıyan «Tanzimat-ı Hayriye» adlı yeni kanun ve nizamlar hazırlandı ve Gülhane meydanında binlerce halkın, yabancı sefirlerin, devlet adamlarının önünde okundu. Gülhane hattı Hümayunu adını taşıyan bu yeni ve hayırlı nizamnamenin okunuşu 3 Kasım 1839 tarihine rastlar.

HARF İNKİLABI

3 Kasım 1928 tarihinde Atatürk'ün inkilâplarından biri olan eski arap harflerinin atılması, bütün medenî dünyanın kullandığı lâtin harflerinin kabulü ile «Harf İnkilâbı» yapılmıştı. O tarihten beri memleketimizde okuma - yazma bilenlerin sayısı çok artmıştır.

KİTAP HAFTASI

Kasım ayının üçüncü günü kitap haftası olarak kabul edilmiştir. Bugünden sayılarak bir hafta sürecek olan bu hayırlı hafta içinde hayatta en kıymetli varlıklardan biri olan kitapları okuyunuz ve arkadaşlarınıza kitap hediye ediniz.

SINIFTA

Sevinç — Öğretmen, okuma kitabında Kristof Kolomb adının yanında 1451 - 1506 var. Bunun ne demek olduğunu anlıyamadım.

O sırada ön sıralarda parmak kaldıran Aydın'a öğretmen:

— Sen mi söyliyeceksin?

Aydın — Evet efendim. Telefon numarasıdır.

OKUL

— Okulu seviyor musun Aydın?

— Tabii! Okul olmasaydı hiç tatil olur muydu?

Yıldırım KAPTAN

KİM ÖLECEK KİM KALACAK? 75

CASUS DROSET DEV AYNAYI PARÇALAMAĞA GİDERKEN YILDIRIM KAPTAN GÖKYÜZÜNDE ONUN PEŞİNE DÜŞMÜŞTÜ---

SUN'İ PEYK MUHABERE ODASINDA BÜYÜK BİR HEYECAN VARDI--

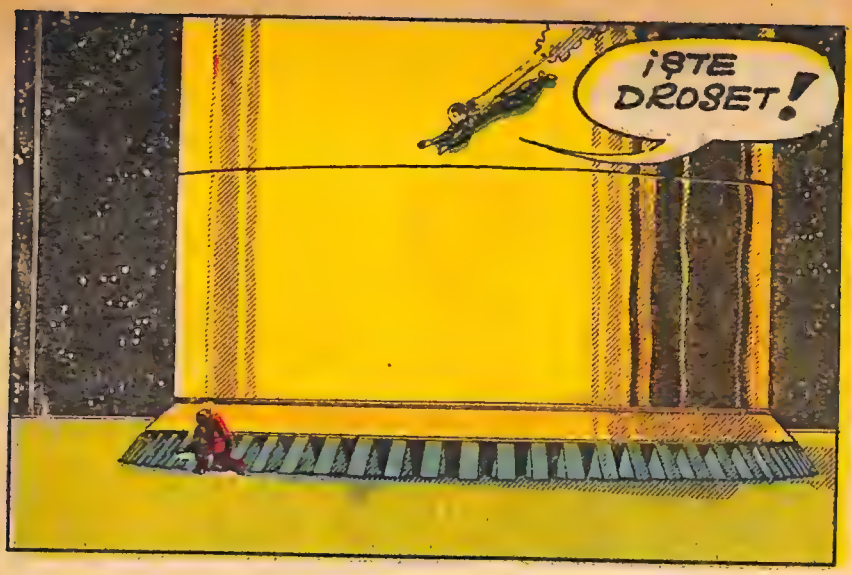

DROSET TAKİP EDİLDİ - GİNDEN HABERSİZ BOMBAYI YERLEŞTİRMEKLE MEŞGULDÜ..

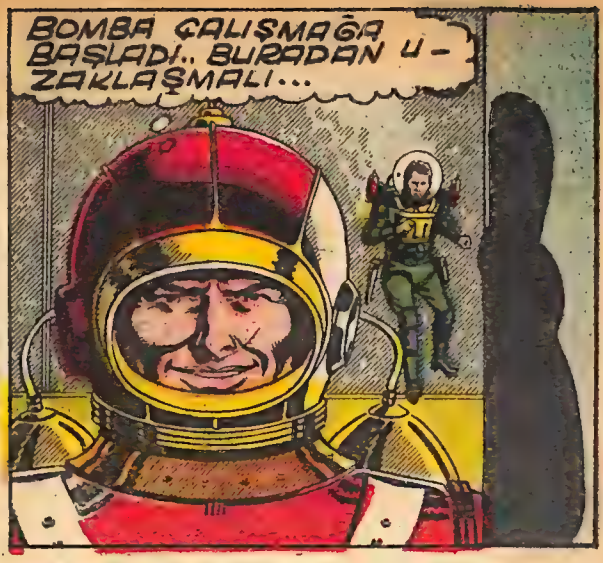

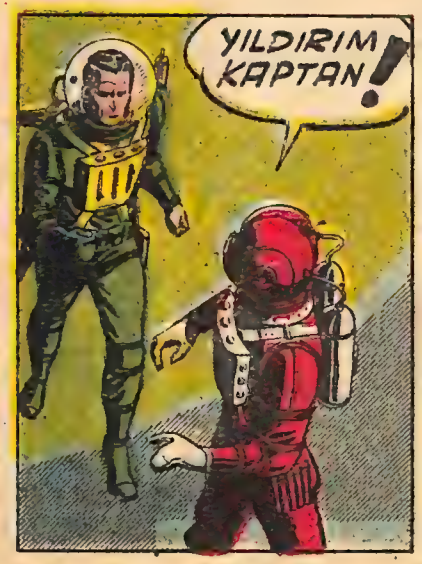

BİR TARAFTAN BOMBA TİK-TAK TİK-TAK İŞLERKEN ÖBÜR TARAFTA DROSET İLE YILDIRIM KAPTAN BÜTÜN GÜÇLERİYLE BOĞUŞMAYA BAŞLAMIŞLARDI ...

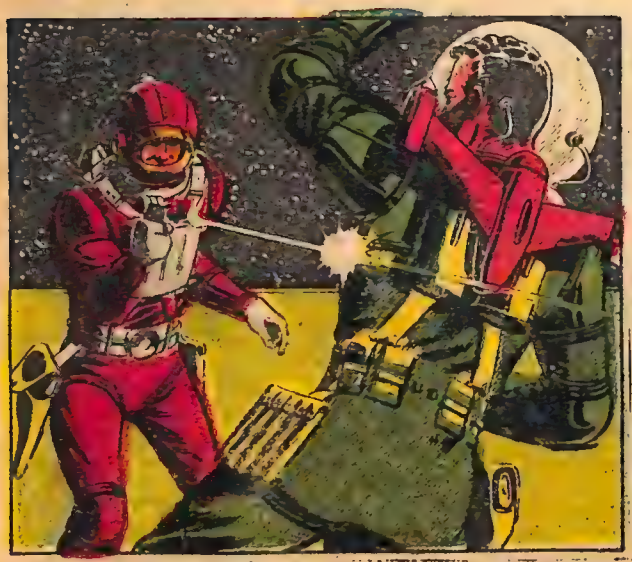

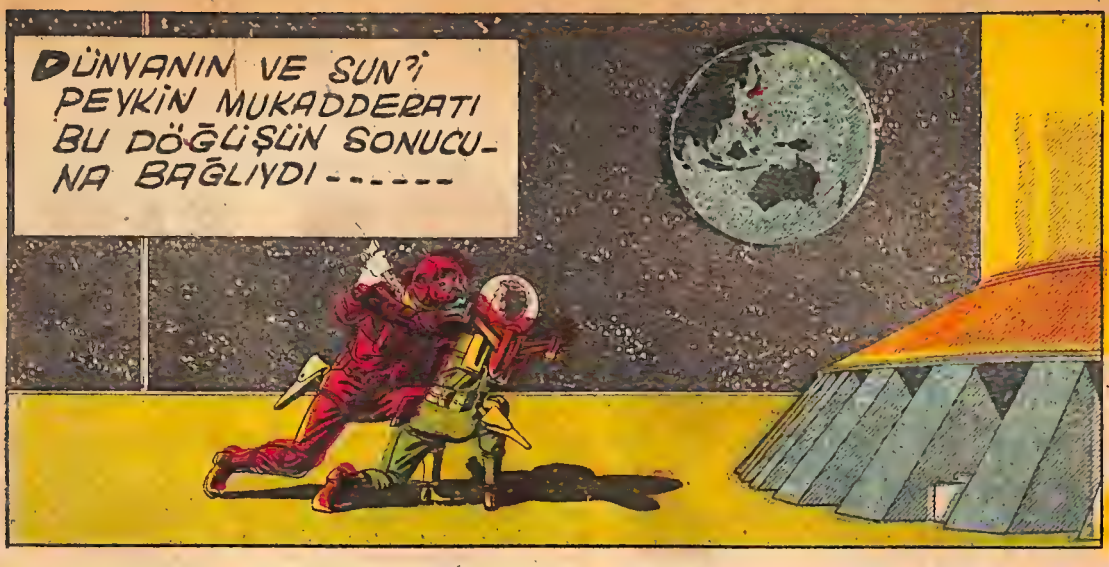
DÜNYANIN VE SUN'İ PEYKİN MUKADDERATI BU DÖĞÜŞÜN SONUCUNA BAĞLIYDI------

ALO.. ALO.. YILDIRIM KAPTAN, BİZİ DUYUYOR MUSUN CEVAP VER!
FAYDASI YOK GENERALİM.. TEMASI KURAMIYORUZ!

NE O ÇAVUŞ? YARDIM EKİBİ DAHA YOLA ÇIKMADI MI?

EKİP ŞİMDİ YOLA ÇIKIYOR GENERALİM.....
HAFTAYA: CASUS KAÇIYOR..

FEDAKAR KAPLAN

5

TORO, YALVARIRIM BANA YARDIM ET. EVE DÖNMELİYİM. BELKİ EVİNDE BİR AT VARDIR..

MALEZYALI ÇOCUK BAŞINI EĞER..

BENİM EVİM YOK Kİ..

ZAVALLICIK.. BABAM SANA YARDIM EDER. BABANA İŞ VERİR. ÜZÜLME..

BABAM DA YOK. KİMSEM YOK BENİM..

KÜÇÜK TORO ORMANDA YAŞAYAN KİMSESİZ BİR ÇOCUKTUR.. BİL KENDİSİNİ KURTARAN BU ÇOCUĞUN ELİNİ SIKAR VE KARANLIK BASINCAYA KADAR BERABER YÜRÜRLER..

NEHİR KENARINDAN YÜRÜMELİYİZ..

OLMAZ! ORMANDAKİ BÜTÜN HAYVANLAR SU KENARINA GELİRLER.

ARTIK AKŞAM OLMUŞTUR. İKİ ÇOCUK BİRBİRİNE SARILARAK İRİ BİR AĞACIN ALTINA SIĞINIR...

ORMANI KAPLIYAN HAYVAN HOMURTULARI KARŞISINDA ARTIK KONUŞMAĞA BİLE CESARET EDEMEZLER..

ORMAN RUHLARI GELİYOR BAKIN! ....

BİR PANTER!

TORO, SEN HEP BÖYLE Mİ YAŞIYORSUN?

BAZAN KULÜBELERDE YATMAMA İZİN VERİRLER, BAZEN DE KOVARLAR..

ÇOCUKLAR KORKU İÇİNDE BAĞRIŞIRLAR....

BİZİ PARÇALIYACAK!..

YAKLAŞIYOR!.

AH! KÜÇÜK İMİŞ!.

BİR PANTER YAVRUSU!.

BİL EĞİLİP HAYVANI OKŞAYINCA O DA ONLARA YALTAKLANIR.

BAK NASIL DA TİTRİYOR... BELKİ O DA YALNIZDIR---

UYUDU ZAVALLICIK..

ONU HİMAYEMİZE ALALIM..

ÜÇÜ DE BİRBİRİNE SOKULARAK UYURLAR.. NİHAYET SABAH OLUR..

TOM'UN ÇADIRINI BULDUK!

ÇOCUKTAN HİÇ İZ YOK!.

BU SESLERLE UYANAN ÇOCUKLAR BULUNDUKLARI YERDEN ÇIKARLAR

BABA! BABACIĞIM! BURADAYIM!..

BÖYLECE BABA OĞUL BİRBİRLERİNE SARILIRLAR...

EVLÂDIM..

TOM SENDEN PARA ALMAK İÇİN BENİ KAÇIRDI!.

O PİS ADAM CEZASINI BULDU.. EVE DÖNELİM ARTIK...

:ON! GEL! OĞLUN SAĞDIR!.

TORO SEVİNÇLE BABA OĞULUN BİRBİRİNE KAVUŞMASINI SEYREDER.. SONRA ORMANA DÖNEREK OBADAN UZAKLAŞIR..

TORO! TORO DUR!

7

SEN DE BİZİMLE GELECEKSİN.. BABAMA KİMSESİZ OLDUĞUNU SÖYLEDİM..

EVİME GEL EVLÂT.. BUNDAN SONRA İKİ ÇOCUĞUM VAR DEMEKTİR..

BU SIRADA KÜÇÜK PANTER YAPRAKLARIN ARASINA GİZLENEREK OLUP BİTENİ SEYREDER..

HERKES BÜYÜK KAYIĞA BİNİP TE KAYIK HAREKET EDİNCE KÜÇÜK PANTER BAĞIRARAK ONLARA DOĞRU ATILIR...

BABA, BABA BAK PANTER DÖNDÜ!

ZAVALLICIK.. BABA NE OLUR, ONU DA AL..

PEKİ OĞLUM, HATIRIN İÇİN ONU DA ALACAĞIM..

GEL BAKALIM SEN DE BENİM ÜÇÜNCÜ OĞLUM OL.. YALNIZ BÜYÜYÜNCE USLU OLMAYI UNUTMA...

ARADAN GÜNLER, AYLAR GEÇER....

BABA, BUNA HALAM GİBİ DİANA ADINI VERDİK.

İNŞALLAH USLU OLUR.

ARADAN YILLAR GEÇER, BİL İLE TORO İKİ KARDEŞ GİBİ BÜYÜRLER....

8

CON TORO'YA KENDİ ÖZ OĞLUNA VERDİĞİ TERBİYEYİ VERİR.....

DAHA YATMADINIZ MI?

GÜÇ BİR PROBLEMİ HALLETTİK TE..

ŞİMDİ GİDİP YATACAĞIZ BABACIĞIM..

O GECEDEN SONRA TAM ONİKİ SENE GEÇMİŞTİR.. BU ONİKİ SENE İÇİNDE ADADA ÇOK ŞEYLER DEĞİŞMİŞTİR..

.....

DENİZ KIYISINDE ADANIN EN ZENGİN [illegible] TOPLANMAKTADIR....

[illegible] ESKİSİ GİBİ BASKI YAPMAK LAZIM.. YOKSA BİR GECE HEPİMİZİ ÖLDÜRÜR BUNLAR!

VAHŞİ DEĞİLLER AMA ŞİMDİ ÇİFTLİKLERİMİZİ ELİMİZDEN ALIP BİZLERİ BURADAN KOVMAK İSTİYORLAR..

ROKER'İN SÖZLERİ ÜZERİNE HERKES SUSARKEN CON'UN SESİ DUYULUR..

ROKER BÖYLE DÜŞÜNDÜKÇE YERLİLERLE ANLAŞMAMIZA İMKAN YOK.. ONLARIN DA BİZİM GİBİ YAŞAMAK HAKKI..

ORMANDA GİZLİ TOPLANTILAR YAPTIKLARINI BİLİYORSUN. O HAİNLER BİZLERİ ÖLDÜRMEK İSTİYORLAR..

BİL YUMRUĞUNU SIKARAK YERİNDEN FIRLAR.

O YILANLARDAN BİRİ KOYNUNDADIR. İLK OLARAK SENİ ISIRACAKTIR.. GÖRECEKSİN!

SÖZÜNÜ GERİ AL! TORO HAKKINDA KİMSE BÖYLE KONUŞAMAZ!

DEVAMI VAR

YENGEÇ VE TILKİ

Deniz kıyısını terkeden bir yengeç yakınlardaki bir çayırlığı kendisine yemlenme bölgesi olarak seçmişti. Tilkinin biri, yengeçe rastladı. Çok aç olduğundan onu yedi. Yengeç «Ben bu neticeyi hakettim» dedi. «Toprakta benim ne işim vardı sanki. Tabiaten bir deniz hayvanıyım ben.»

ELİMİZDEKİLERLE KANAAT EDERSEK MESUT OLURUZ.

EZOP'tan Hikâyeler

Çeviren : Özay SUNAR

TİLKİ VE ÇOBAN KÖPEĞİ

Açlıktan bir deri bir kemik haline gelmiş olan Tilkinin biri mehtaplı bir gece, köyün en iyi çoban köpeklerinden birine rastladı. Çoban köpeği o kadar besili ve kuvvetli görünüyordu ki Tilki onunla iyi geçinmenin kendi menfaatine olacağına karar verdi ve Köpeği sıhhatli görünüşünü övmeğe başladı.

— «İstesen sen de benim kadar şişman ve bakımlı olabilirsin,» diye Çoban Köpeği cevap verdi.

— «Peki vazifem ne olacak?»

— «Hemen hemen hiçbir şey. Sadece dilencileri kovalıyacak, ev halkını koruyacaksın. Bunun karşılığında aklına hayaline gelmiyecek şeylerle mükâfatlandırılacaksın. Seni sevip okşamaları da cabası...»

Tilki bu kadar çok iyiliğin sayılıp dökülmesi karşısında ne yapacağını şaşırdı. Sevinç gözyaşları döktü. Birlikte yola düzüldüler. Epeyce gitmişlerdi ki Tilki, köpeğin boynunda bir yara izi gördü.

— «Bu ne izi?» diye sordu.

— Bağlı kalmam icab ettiği zaman boynuma taktıkları şeyin izi. Her zaman istediğim şekilde hareket edemem. Ama ne fark eder ki.»

— «Bana o kadar çok şey farkeder ki...» diye tilki cevap verdi. Kendimi hiçbir şey karşılığında satamam.» Ve derhal oradan uzaklaştı.

Hürriyet hiçbirşeyle satın alınamaz.

KISSADAN HİSSE

BEN SADECE «YAZARIM» DEDİM..

Birgün, tembelliği ile tanınan bir talebeye, komşularından birisi, sınıftaki durumunu kontrol etmek gayesi ile şu suali sorar:

— Oğlum sen okuma yazmayı öğrendin mi?

Çocuk: «Tabii amca» der ve sonra ilâve eder: «Sadece yazmasını biliyorum, okumak bilmiyorum!»

Bunun üzerine yaşlı amca «Pekâlâ» der, «ziyanı yok, bir gün de okumasını öğrenirsin.» Bir an durakladıktan sonra, cebinden bir kâğıt kalem çıkarır ve çocuğun önüne koyar. «Mademki yazmasını biliyorsun, şuraya ismini yaz da görelim.» der.

Onun bu isteği üzerine çocuk kızararak kâğıdı kalemi eline alır. Ve kâğıdın üzerine birşeyler karalamağa başlar. Bittikten sonra da kâğıdı adama uzatır.

Adam kâğıda şöyle bir bakar. Fakat yazılanı bir türlü okuyamaz. Bunun üzerine kaşlarını çatarak «hani sen yazmak biliyordun,» der. «Baksana ne biçim yazmışsın okuyabilene aşkolsun. Ben bir türlü okuyamadım. Sen okusana şunu»

Adamın bu sözleri üzerine, yazma bildiğini iddia eden çocuk ezilip büzülerek «şey amca» der, «ben sana okumak bilmediğimi evvelce söylemiştim.»

Yalan söyleyen bir insan ergeç mahçup olmaya mahkûmdur. Kendinizi kurtarmak için bile olsa hiçbir zaman yalan söylemeyin. Zira yalancı diye adı çıkan bir kimse doğru bir söz söylese bile kimseyi inandıramaz.

KÖYE GELEN YABANCI

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

Hiç görmemiş gibi hareket etti. Kız kardeşi sandığı Selma da anasının bir eşi idi. Onlar üçü bir olmuşlardı. Belki Ömer'i tatlılıkla yola getirmek istiyorlardı. Kadın:

— Bunca yıllık hukukumuz var, diyordu. Bir delikanlı anasına ve babasına karşı elbette birşeyler borçludur. Biz de seni herşeye rağmen severiz Ömer. Bizi bu halimizde, bu perişan halimizde yüzüstü bırakacağını beklemeyiz. Hele şu kız kardeşin.

Ömer dişlerini sıkarak:

— Ben de ona acıyorum, dedi. Bu zavallı kız iyi bir ana ve babanın elinde olsaydı daha şerefli bir mevkide kalırdı.

Cevdet Bey:

— Bana bak, dedi. Bozuşmıyalım, sonra fena yaparım.

Ömer hırslandı:

— Hırsız adam, hâlâ boynunda bavulumdan çaldığın kıravatım bulunuyor. Senin gibi haysiyetsiz bir insandan korkacağımı mı sanıyorsun? Oturduğun yerde rahat dur. Yoksa haddini bildiririm senin.

Sefahatten, içkiden çürümüş olan babalığı elini cebine atıp oradan bir tabanca çıkarttı ve delikanlıya çevirmesiyle ateş etmesi bir oldu. Eğer Mihriban hanım bunu görüp kocasının koluna yapışmasaydı o kadar yakından atılan kurşun muhakkak Ömer'in göğsünü bulurdu.

Yarı deli bir halde bulunan Cevdet Bey karısının elinden kurtulmak için çabalıyor, karı koca ve kızları, küfürler, boğuk çığlıklarla ortada boğuşuyorlardı.

Ömer adamın bileğine yapıştı:

— Ver şunu bana sersem, dedi.

Çekip aldı tabancayı ve cebine soktu.

— Bunu da bavulumdan çaldın değil mi? dedi. Burada ne yapmak istediğini şimdi anladım. Bunu satmadın. Çünkü bununla beni öldüreceksin, sonra kendi tabancasiyle intihar etti, diyeceksin. Benim mirasım annem zannedilen bu kadına intikal edecek. Mahkemede kazanamadığınızı böyle ölüm yolu ile kazanacaksınız.

Ömer çok güzel tahmin etmişti. Fakat adam tamamiyle dejenere olmuş iradesini kaybetmişti. Ömere küfürler ediyordu. Nihayet yine üzerine atıldı. Bu defa Ömer onu göğsünden iterek karşıki koltuğa devirdi ve :

— Bu kadının da bu sefalete düşmesine sebep sensin. O namuslu, tertemiz adamın kızı böyle ayak altına düşmezdi. Sen bu aileye bir yılan, bir zehir gibi girdin. Şu biçare kızın haline bak. Senin kötü itiyatların, senin aptalca telkinlerin yüzünden benliğini, insanlığını akybetmiş. O artık bir çocuk anası, mesut ve temiz bir yuva sahibi olamaz. Onu hiç bir erkek eş olarak istemez. Çünkü o da sefahate, içkiye, kumara alıştırılmış. Temiz insanlık duyguları ondan silinmiş. Sen tenbel, çalışmayı istemiyen, insanların, ailelerin üzerinde bir at sineği gibi yaşamayı istiyen, kendinle beraber bu iki zavallıyı da sürükliyen bir yaratıksın. Tanrıya bin şükürler olsun ki ben senin öz oğlun değilim.

Selma birdenbire ağlamağa başlamıştı. Mihriban Hanım sapsarı kesilmiş, önüne bakıyordu.

Evet, Selma'nın da hülyaları vardı. Onun da istekleri vardı. Evlenmeğe karar verdiği genç bir gün ona:

— Seni çok beğeniyorum Selma ,fakat anan ve baban o kadar dile düşmüş insanlar ki ailem onların kızlariyle evlenmeme müsaade etmiyor, demişti.

Bir kız için bundan daha acıklı bir durum olabilir miydi.? Ne kadar kısa bir zaman içinde nekadar paranın yendiğini biliyordu. İlk ağızda ken-

— Bende ona acıyorum. Bu zavallı kız, iyi bir ana ve babanın elinde olsaydı...

disine aldıkları bir kaç parsa elması sonrandan elinden almışlar:

— Bu akşam kazanırız, sana on kat fazlasını alırız, demişlerdi.

Herşey satılmış, paralar bitmiş, bina soyulmuş ve artık ancak birer kat elbiseleri kalmıştı.

Mahalledeki esnaf onlara yiyecek vermiyordu. Hizmetçiler alacaklarını alamamış, çekilip gitmişlerdi.

O gün açdılar. Evet, akşam da birşey yememişlerdi. İçlerinde bir baygınlık duyuyorlardı. Gündüz, Selma karnını doyurmak için bir arkadaşının evine gitmiş, kendisini kızın babası karşılamış ve:

— Yavrum, demişti. Sizin tuttuğunuz yol, yol değil. Kızımızın saf ve temiz düşüncelerini kendi kötü kanaatlerinizle zehirliyorsunuz. Biz artık sizi eve kabul edemiyeceğiz.

Evet, işte Selma hemen bir saat sonra ağlıyarak eve dönmüş, duyduklarını anasına anlatmış, kadın:

— A, canları isterse. Seni kıskanıyorlar da ondan, demişti.

Hayır, artık paralar tamamiyle tükenmişti. Kimse onları salonlarına davet etmiyordu. Evlerinde yiyi içenler şimdi yüz çevirmişti. Sosyete dedikleri, o zenginlerin yaşadığı hayat bu ölçüsüz akılsiz insanları kabul etmiyor, içlerinden ayıklayıp atıyordu.

Şu anda Ömer bir hâkim gibi ve bütün hakikatleri onların yüzlerine haykırarak konuşuyordu:

— Sen, çalışmağa tenezzül etmiyen, çalışmayı bir küçüklük sayan serseri, at sineği adam, diyordu. Gördün ya, işte budalalığın yüzünden kucak kucak harcadığın para, alın teriyle kazanılmış o helal para bitti. Paran bittiği için artık seni istemiyorlar. Sosyete seni kovuyor, kapılar yüzüne kapandı. Artık senin için yapılacak bir iki iş var. Ya hırsızlık edeceksin veya adam öldüreceksin. Bu iki halde de gideceğin yer hapishanedir.

Cevdet Bey dişlerini sıkarak:

— Senin alacağın olsun, dedi.

Ömer yüzünü buruşturarak:

— Bana rastlamaktan, benimle çatışmaktan sakın, dedi. Sen ancak bir insanı zehirler veya haberi olmadan sırtına bir bıçak saplıyabilirsin. Ama ben sana karşı daima uyanık bulunacağım ve elime bir fırsat geçerse evinde ve yatağında rahat ölmeğe bırakmadığın o Feyzi Beye ettiğin eziyetleri ben sana edeceğim. Burnundan getireceğim senin. Kumarbaz, sefil, yalancı, ölü soyucu, çocuk hırsızı, işte senin cemiyet içindeki isimlerin bunlar.

— Bizim ekmeğimizle büyüdüğünü unutuyorsun değil mi?

— Sus köpek. Allaha bin şükür ki senin bir lokma ekmeğin benim kursağıma gitmemiştir. Beni büyüten, yetiştiren Feyzi Efendidir.

Selma bir tarafta durmadan ağlıyordu. Yavaş yavaş anası da bu gözyaşlarına katılmıştı. Birden:

— Neye karar vordin Ömer? dedi.

(Devamı gelecek sayıda)

SPOR HAFTASI

YAZAN: SULHİ GARAN

Futbol Oynama Suç Değil Fakat Küçük Yaşta Asla!

Geçen gün çok enteresan bir mektup aldım. Bir küçük okuyucum, bu mektubunda diyor ki:

«Sulhi Garan Amca,

Annem, babam ve akrabalarım, «büyüdüğün zaman ne olacaksın?» diye soruyorlar.

Kendilerine Futbolcu olup, çok para kazanacağım ve bakacağım cevabını verince, kızıyorlar. Duydum ki, siz eskiden ivi bir futbolcu imişsiniz. Şimdi de beynelmilel hakemlik yapıyorsunuz.

Futbolcu olmak, futbolu meslek seçmek fena bir şey mi?»

Bu mektubu yazan okuyucuma hususî bir cevap vermektense, bu hususlaki düşüncelerimi hepinize duyurmak için ÇOCUK HAFTASI Mecmuamızda sizleri aydınlatmayı uygun buldum.

Spor yapmak, onun bir çeşidi olan futbolu oynamak, ne ayıp ne de günahtır. Üstelik muayyen bir yaştan sonra, hele beden eğitimi ile terbiye edilmiş bir vücudun hangi çeşidi olursa olsun spor yapması faydalıdır da.

Şu kadar ki, daha ilk ve orta okul çağında, mekteplerde okurken kültür ve ansiklopedik bilgiyi bir kenara bırakarak futbol oynamanız, hem şahsınız, hem de aileniz için zararlıdır.

Şahsınız için zararlıdır; küçük yaşta bu ağır spora başlıyacak olursanız boy atmanız ve gelişmeniz kolay olmaz; kavrulursunuz. Vücudunuz, tahammül edemediği için hastalanır, hatta sakatlanır, hayatınızın sonuna kadar acı çekersiniz.

Aileniz için zararlıdır; arsa ve mahalle arasında futbol oynarken pabuçlarınızı erken eskitir, gömlek, elbise ve çamaşırlarınızı eskitir, hele hasta da olursanız, ailenizi tedaviniz için doktor ve ilâç paraları gibi bir takım masraflara sokarsınız.

Unutmayın ki, futbol sadece bir spor, futbolcu yalnızca bir sporcudur.

Arkadaşınızın bana yazdığı mektupta: Futbolcular çok para kazanıyorlar demesi, yanlış bir düşüncenin sonucudur.

Bir futbolcu, her dakika, aynı ustalığı muhafaza etse dahi, yaşı icabı, bunu ne kadar devam ettirir? Allah muhafaza etsin, ayağı kırılır, veya kafası patlar, sakatlanır ve bir daha futbol oynıyamıyacak duruma gelirse, onun istikbali ne olur?

Herkes ya bir meslek, ya bir sanat sahibi olduktan sonra, spor olarak futbolu oynar.

Benim hepinize tavsiyem: Yeni açılan okullarınıza aralıksız devam ile derslerinize çalışmak, öğretmen ve ana babanızın nasihatlarını dinliyerek sınıfınızı geçmektir.

SPOR TARİHİ

HAZIRLAYAN: TEVFİK ÜNSİ

Futbolda ilk millî maçımız

Ekim ayı futbol tarihimizde özel yeri olan bir aydır. Futbolde ilk millî maçımızı 26 Ekim 1923 de İstanbulda Taksim Stadında yapmıştık. Spor teşkilâtımız Milletlerarası Futbol Federasyonuna (F. İ. F. A.) yeni kaydolmuştu. Resmen ilk millî maçımızı oynayacaktık. Rakibimiz Romanya millî takımı idi. Müsabaka o zamanın stad denen tek sahası Taksim Stadında yapıldı. Taksim Stadı, şimdiki gezinin yerinde bulunan bir kışlanın orta avlusu idi ve ancak 7 - 8 bin kişi alabilirdi. Ay - yıldızlı forma işte ilk defa bu sahada göründü. Romenlere karşı takımımız şu kadro ile oynadı :

Nedim (Altınordu) - Hasan Kâmil Dalgakıran (F.B.) - Cafer (F.B.) - Yavuz İsmet (F.B.) - Arslan Nihat (G.S.) - Baron Fevzi (A.O.) - Sonra Kelle İbrahim (A.O.) - Emin (A.O.) - Alaattin (F.B.) - Zeki (F.B.) - Sabih (F.B.) Bedri (F.B.) - Fevzi (A.O.)

Takımın kaptanlığını Zekinin ağabeyisi Dalgakıran namı ile anılan Hasan Kâmil yaptı. Heyecan içinde oynadığımız bu ilk maçta bir galibiyet kaçırdık ve Zekinin biri frikikten, attığı gollerle Romanya ile 2 - 2 berabere kaldık.

Ekim ayında futbol tarihine geçecek ikinci hâdise de aynı tarihte ayrı ayrı sahalarda, futbolde ileri memleketlerin yaptığı gibi, iki ayrı millî takımla maçlar yapmamızdır. 1950 senesi 28 Ekiminde genç ve en iyi oyunculardan kurulu bir millî takımımız Mısırla karşılaşırken, ertesi gün ayrı bir millî takımımız Tel-aviv'de İsrail millî takımı ile oynadı. Mısırı 3 - 1 yendik, ama fena kurulmuş diğer millî takımımız İsraile 5 - 1 yenildi. Fakat bu ileri bir adım oldu, biz de, futbolde ileri memleketler gibi bir günde iki ayrı takımla maçlar yaptık.

MERAKLI Bahisler

Cumartesi ile Pazarın aynı güne tesadüf ettiği bir memleket var mıdır?

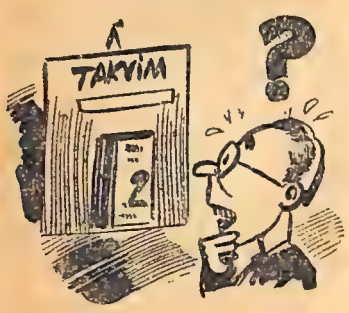

Pratik sebepler nazarı itibara alınarak tarih hududu, 180, meridyen civarındaki insanlarla meskûn olmıyan Okyanus bölgelerinden geçirilmiştir. Bununla beraber, Fiji adalarından Taveunni'de bir tarihten ötekine geçişi temsil eden hudut taşları vardır. Adanın batı kısımlarının sakinleri Pazar gününü yaşarlarken, doğu kısımlarında günlerden hâlâ Cumartesidir. Bununla beraber, orada da pratik sebeplerden ötürü bir tek tarih üzerinde anlaşmaya varılmıştır.

Bazı büyük hayvanların pek ufak olarak doğdukları doğru mu?

Evet. Meselâ, doğuşta üç santimetre uzunluğunda ve kör olan Kanguru, sonradan kuyruğuyla beraber iki buçuk metrelik bir uzunluğa erişir. Arada 80 misline varan bir fark olduğunu hesaplamak kolaydır. Balinalar da doğuşta bir metre uzunlukta olmalarına rağmen, sonradan bunun otuz misli bir uzunluğa ulaşmaktadırlar. Biz insanlar ise, doğuştaki cüssemizin en çok dört misline erişiriz; bazan bu nisbetin aşağısında kaldığımız da malûmdur.

ŞEREF KÖŞESİ

İlkokulu "Pekiyi" derece ile bitirenler

İlyas ARTAN ☆ Zonguldak Çatalağazı İlkokulu, 5/A, No: 223.

Filiz ARLISU ☆ İzmir, Gazi İlkokulu, Sınıf 5/C, No: 1064.

Fadime BAYRAKCI ☆ Adana, Tatbikat İlkokulu S. 5.No. 122.

Şahabettin YAĞDI ☆ Konya, Altın Çeşme İlkokulu S: 5, No: 43.

Nur ODABAŞI ☆ Bafra, Gazi İlkokulu Sınıf: 5, Numara: 217.

Yavuz ODABAŞI ☆ Bafra, Gazi İlkokulu Sınıf: 5, No: 209.

İlkokulun 1-4. sınıflarını "Pekiyi" derece ile geçenler

Perihan BAYRAKCI ☆ Adana Tatbikat İlkokulu, Sınıf: 2.
Yavuz ARLISU ☆ İzmir Gazi İlkokulu, Sınıf: 3/C, No: 985.

ŞEREF KÖŞEMİZ BU SAYIDA SONA ERDİ.

Erkan TÜFEKÇİOĞLU ☆ Hatay, Gazipaşa İlkokulu, 5/A, No: 537.

Nisbeten ılık denizlere sürüklenen buzdağları yazın eridiği zaman, suyun seviyesi yükselir mi?

Hayır. İçerisinde ılık su bulunan bir bardağın içine bir parça buz atmağı deneyin. O zaman, buz eridiği zaman, bardağın içindeki suyun seviyesinin değişmediğini göreceksiniz. Zira erirken buz parçası, ancak yerini kapladığı kadar su meydana getirmektedir.

EĞLENCE
BİLMECE - BULMACA

FİKİR

Acayip fikirleri ile ünlü biri, bir arkadaşı ile konuşuyordu:

— İnsanlar dört ayaklı olsalardı...

— Eldivenciler top atar, ayakkabıcılar zengin olurdu!

— Çok şükür fare derdinden kurtulduk.

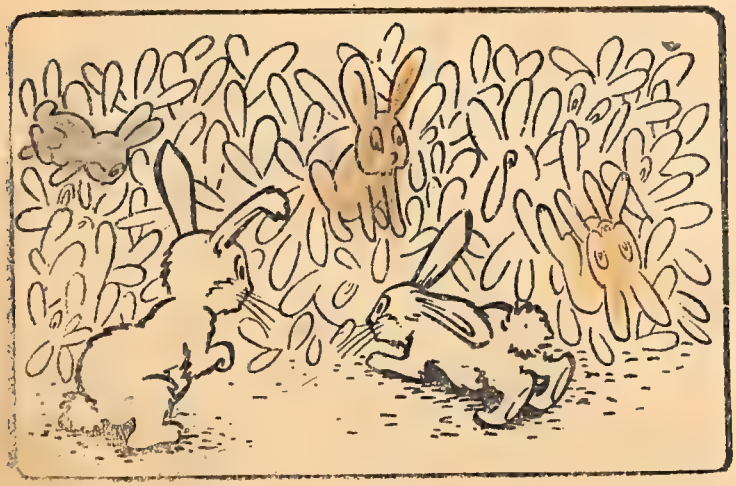

Resimde gördüğünüz tavşanlar arkadaşlarını kaybetmişler. Arayıp duruyorlar. Halbuki kaybolan 3 tavşan da gözlerinin önünde... Bakalım siz bulabilecek misiniz?

KAVGA

— Büyük anne! Berberler her gün kavga ederler değil mi?

— Neden oğlum?

— Sen bana, makasla oynama, kavga çıkar demez misin? Aliyi oña satalım, dedi.

Çocuk hemen atıldı:

— Ama, baba sen benden daha eski değil misin?

GELECEK ZAMAN

— Öğretmen bugün dil bilgisi dersinde bana çalmak kelimesinin gelecek zamanını sordu.

— Sen ne dedin?

— Gelecek zamanı cezaevinde geçer, dedim.

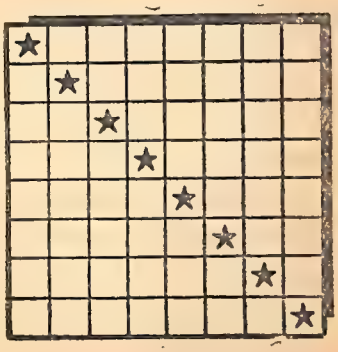

Bu yıldızları bir dama tahtasına o şekilde yerleştirin ki, hem dikey, hem yatay, hem de çapraz sıralarda bir yıldız bulunsun!

(Halli karşı sayfada)

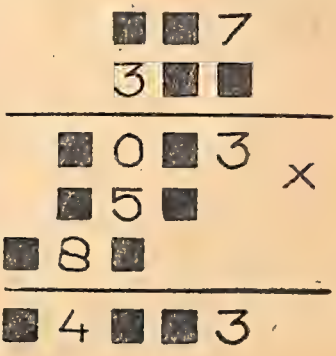

Siyah yerlere sayılar ilâve ederek bu çarpımı tamamlayabilir misiniz?

(Halli karşı sayfada)

CUMHURİYET

"ATA" dan kaldı bize:
CUMHURİYET armağan!...
Koşarız nurlu ize:
Büyük, küçük her zaman!...

☆ ☆ ☆

Ne sarık kaldı, ne fes,
Aldık rahat bir nefes,
Başına buyruk herkes,
Değil hayat bir zindan!...

☆ ☆ ☆

Görüp korkunç fendini,
Yıktık cehlin bendini,
Yönetir halk kendini,
Bizim bu at, bu meydan!

☆ ☆ ☆

"CUMHURİYET, ne demek?."
Ayıp bunu bilmemek,
Hür düşünce, hür emek;
Hür inanış, hür vicdan!

☆ ☆ ☆

Odur "KUTSAL EMANET",
Etmek olmaz ihânet,
Edene okur lânet:
Haşre kadar bu vatan!

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

—o—

PİLÂV İLE HOŞAF

Sofrada pilâv ile hoşaf vardı. Küçük Demet bunlara bayılırdı. Durmadan yiyordu.

Annesi — Oğlum, yavaş ye, ne oluyorsun, tel dolapta ondan çok var, dedi.

— Olur anneciğim, belki bir daha acıkmam diye yiyorum.

BİLGİLİ ÇOCUK

Bir ilkokulda müfettiş öğrenciye sorar:

— Söyle bakayım; beş, üç daha kaç eder?

— Dokuz.

— Olmadı!... Sekiz eder.

— Peki ama dört dört daha kaç eder?

NEHİR VE SAAT

Bir saate yakın zamandanberi, saatimi nehire attığım halde hâlâ durmadı.

— Saat mi durmadı?

— Hayır, nehir.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI : 75 CİLT : 6
28 EKİM 1959

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
Istanbul

Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi
TÜRKİYE BASIMEVİ

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

ZEKANIZI ÖLÇÜNÜZÜN CEVABI

Birinci kitabın ilk sayfası ikinci kitabın son sayfası ile üstüste gelecek şekilde konmuşsa kitap kurdu yalnız iki kitabın birer kaplarını delmiş olur. 0,5+0,5=1 cm. yol gider.

—o—

YOL TARİFİ

Bir seyyah köylü çocuğuna sorar:

— Kasabaya giden en kısa yol hangisidir?

Çocuk — Kısa yol yoktur bayım, oraya giden yolların hepsi uzundur.

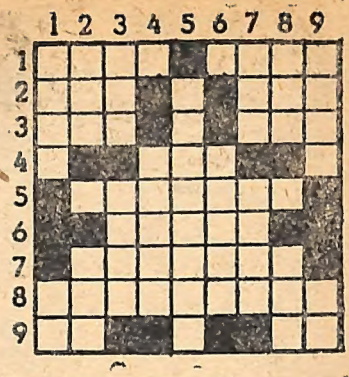

Yukardan aşağı doğru :

1 — Şair, bir harfin okunuşu. 2 — Pencereleri örten, engel. 3 — Mesafe, eğlence. 4 — One doğru. 5 — Tuzda pişirilmiş. 6 — Küçük çocuklar öyle yürür. 7 — Bir cins kumaş, çok yavrulamış. 8 — Geçit, ıslaklık. 9 — Ustten geçen, tersinden okunursa vilâyet.

Soldan sağa doğru :

1 — Aylardan biri, ekmeğin hamuruna katılan. 2 — Tavlada bulunur, dolu değil. 3 — Fakat, beyazlı. 4 — Beraber. 5 — Seyyah. 6 — Arabistanda bir ülke. 7 — Kendini beğenen. 8 — Taze yapılmış reçel. 9 — Kasapta bulunur, bir nota.

GEÇEN SAYIDAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜSÜ

■

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli.

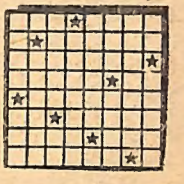

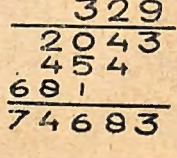

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli.

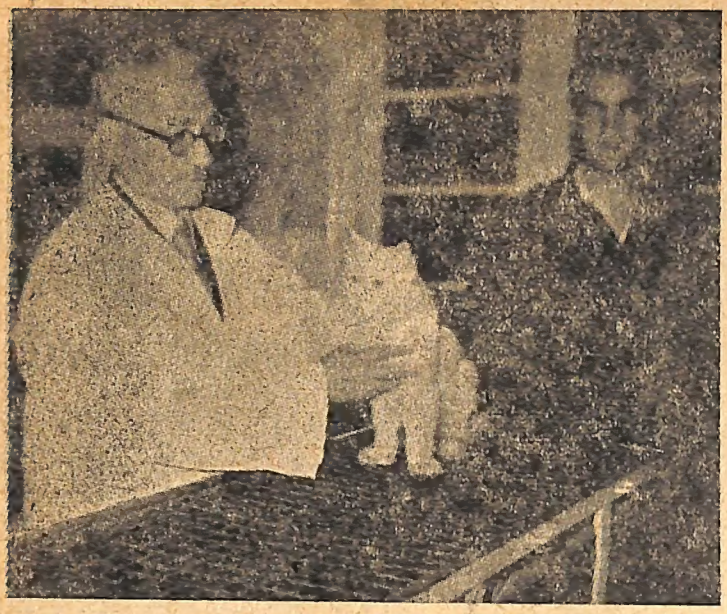

Hayvanları Koruma Cemiyetinde kalbi hasta olan bir kedi tedavi ediliyor.

Hayvan Sevgisi

HAYVANLARA YARDIM EDİNİZ VE ONLARI KORUYUNUZ!

Her memlekette 4 Ekim tarihi, hayvanları koruma günü olarak kabul edilmiştir. Milletlerarası bir gelenek olan bu olayın anlamı üzerinde duralım: Hayvanlar sadece yılda bir gün korunmaz. Her gün sevilir, yardım edilir, korunur. Faydalı hayvanlar insanlara yardımcıdır. Onların da canı vardır. Yaşamak haklarıdır. Hayvanları koruma gününün maksadı çocuklara hayvanları sevdirmektir. Hayvan sevgisi çocukken alınan etkilerle başlar, gittikçe gelişir, büyür.

Almanyada otobüslerde kocaman köpekler için oturacak yerler ve biletler vardır. Onlar da herhangi bir insan gibi otobüste para verip giderler. İnsanlık duygularının kuvvetlenmesi önce «sevme» ile başlar. Sevgi duygusu, keman çalmak gibi eğitime, öğretime muhtaçtır.

Aile çevresi içinde, anne ve babalar çocuklarına hayvan sevgisini daha doğduğu günden aşılamalıdır. Evinde kuş, kedi, köpek; bahçesinde tavuk, tavşan, hindi, ördek, at gören çocuk bunları kendine yakın bulur ve sever. Sevmek için bir şeyi yakından tanımak gerekir. Anne ve babalar çocuklarını iyi insan yapmak istiyorlarsa onlara önce hayvan sevgisini öğretmekle işe başlamalıdır.

Okullarda her yıl 4 Ekimde konferanslar, törenler, hayvan sevgisi ile ilgili yazı yarışmaları yapılır. Böylece öğrencilere şiir, hikâye fıkra, şarkı, oyun yoluyla hayvanları sevme işi öğretilir. Gençler, şefkât, yardımlaşma, iyilik etme gibi insanlık duygularını benimseyerek yetişmelidir. Suçlu kimselerin yüzde sekseni çocukluğunda hayvanlara eziyet eden kimselerdir. Son yıllarda bazı Batı memleketlerinde gençlerin işledikleri suçlar korkunç denecek kadar artmıştır. Hayvanlara yapılan eziyet de gün geçtikçe artmaktadır. Hayvanları koruma günü vesilesiyle öğrencilerde hayvanlara karşı merhamet ve sevgi duyguları uyandırılmalıdır. Bu sevgi onların karakterlerinin değerini arttırır.

Milletlerarası hayvanları koruma kongresi 31 Mayıs 1931 de aldığı bir karar gereğince hayvanları koruma derneği bulunan her memlekette 4 Ekim'i hayvanları koruma günü olarak kabul etmiştir.

Okullarda tertiplenecek törenlerde şiir, hikâye, fıkra, hâtıra, şarkı, temsil, resim, fotoğraf ile hayvanlara karşı sevgi uyandırılmaya çalışılır. Hayvanların yaşamaları için gerekli bakım ve beslenme şartları üzerinde bilgiler verilir. Hayvanları en iyi şekilde koruyana, bu konuda başarılı yazılar yazan, konuşmalar yapan, resim çizen öğrencilere armağanlar verilir. Öğrenci velileri de bu törenlere davet edilir. Evlerde ve okullarda beslenen hayvanlardan bir sergi yapılıp bunlar arasında yarışmalar tertip edilir, armağanlar dağıtılır.

Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyeti Başkanı Nâzım Kıbrıslı bize bu konuda izahat verdi. Derneğin çalışmalarını anlattı. Eğer evinizde, bahçenizde beslediğiniz bir hayvan hastalanırsa Nişantaşı Şair Nigâr Sokağı 84 No.daki Cemiyete götürün, orada hemen tedavi ederler. Bakım parasızdır. Sahibi olmayan hayvanlara da bakıyor ve onlara barınacak yer veriyorlar.

Çocuklara hayvan sevgisi aşılama konusunda şunları anlattılar:

— «Çocuk ruhunu faydalı telkinlerle terbiye etmek gerekir. Hayvanlara karşı merhamet ve sevgi duyan çocuk arkadaşlarına ve büyüklerine karşı daha hassas davranacak; zayıfları koruyacak, acı çekenlere yardım edecektir. Böylece çocuklarda iyilikseverlik, nefse güven duyguları yer edecektir. Aksi takdirde aşağılık duygusu çocuğun şuuraltına işleyebilir.»

«Onun için insanlara olduğu gibi hayvanlara da iyi davranınız. Bakımı size ait olan hayvanların yiyeceklerini vaktiyle verip sağlıklarıyla herzaman ilgileniniz. Küçük hayvanları mıncıklamayınız. Bakamıyacağınız hayvanları eve almayınız. Hayvanları korkutmayın, dövmeyin, kızdırmayın, eziyet etmeyin. Zayıf ve kazaya uğrayan hayvanlara yardım edin, onları tedavi ettirin. Baykuş, kertenkele, kurbağa, yarasa gibi hayvanları öldürmeyin; onlar da insanlara faydalıdır. Hayvanları öldürmek isteyenlere engel olun; kuş yuvalarına dokunmayın; hayvanları kısa iplerle bir yere bağlayıp gitmeyin. Hayvanlara işkence edenleri polise ve büyük, yaşlı insanlara haber verin. Bütün arkadaşlarınızda hayvanlara karşı sevgi, merhamet, alâka uyandırmaya çalışın. Onlara hayvanları korumanın fayda ve zevklerini anlatın. Mutlu insan olmak için hem insanlara hem de hayvanlara yardım etmek şarttır. Yardım eden insan yücelir...

OLCAYTO

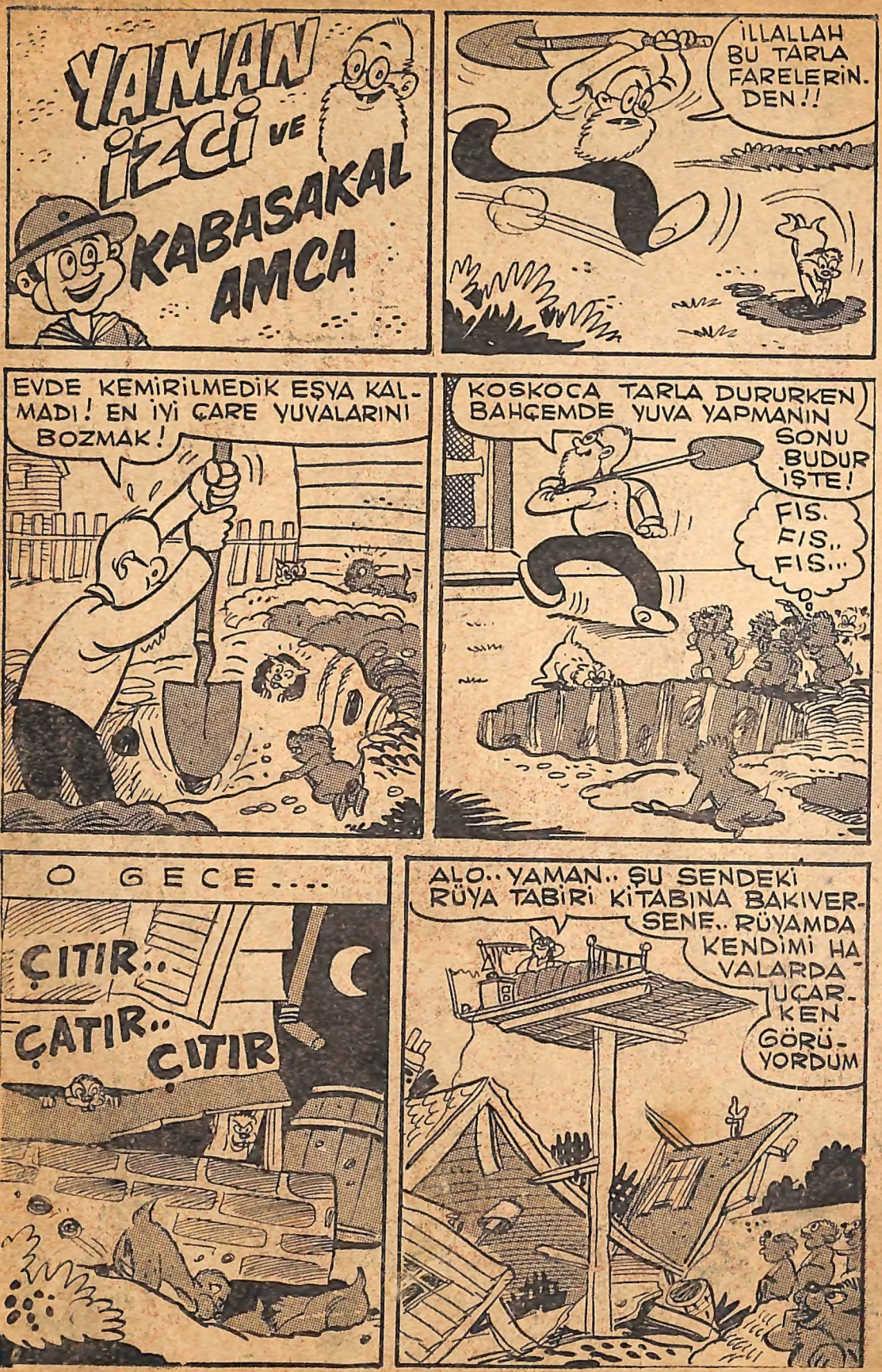
YAMAN İZCİ VE KABASAKAL AMCA
İLLALLAH BU TARLA FARELERİN. DEN!!
EVDE KEMİRİLMEDİK EŞYA KALMADI! EN İYİ ÇARE YUVALARINI BOZMAK!
KOSKOCA TARLA DURURKEN BAHÇEMDE YUVA YAPMANIN SONU BUDUR İŞTE!
FIS. FIS.. FIS...
O GECE....
ÇITIR..
ÇATIR.. ÇITIR
ALO.. YAMAN.. ŞU SENDEKİ RÜYA TABİRİ KİTABINA BAKIVERSENE.. RÜYAMDA KENDİMİ HAVALARDA UÇARKEN GÖRÜYORDUM

ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
— "Kızımız, ev işini görmeğe başladı artık!"
MISTIK